

Kulík

aneb kulturní listy knihovny

Obsah:

- Z historie písma a psaní
- Neboj se
- Odjezd na frontu
- Březen měsíc knihy
- Naše knihovna
- Posezení s Andersenem

Na vydání čísla se podíleli: Lucie Hanáková, Lenka Jurásková,
Barbora Hanáková, Marie Janíčková

Z HISTORIE PÍSMĀ A PSANÍ

Písmo je paměť lidstva. Můžete se o tom přesvědčit sami. Co uděláte, když si budete chtít něco zapamatovat? Zavážete si uzel na kapesníku? Po čase se může stát, že uzel vám připomene nějakou povinnost, ale jakou – to vám už nenapoví. Nejlepším způsobem, jak si něco zapamatovat, je poznamenat si to do sešitu nebo notesu. A jak jinak než v písemné podobě!

Prostředky, jak zaznamenávat a předávat zprávy pomocí kreseb, znaků a obrazů, existují již desítky tisíc let. K těm nejstarším určitě patří jeskynní malby. Písmo jako takové vzniklo až v době, kdy lidé vytvořili první ucelený soubor znaků a symbolů, kterými si mohli navzájem předávat jasné a konkrétní informace.

Kdo si myslí, že lidé „vynalezli“ první písemné znaky proto, aby uchovali v paměti své legendy, ten se mýlí! K nejstarším známým písemným relikviím patří hliněné tabulky z Uruku, města ve starověké Mezopotámii (oblast mezi dnešním Perským zálivem a Bagdádem), z období roku 4000 před naším letopočtem. Jde o pozůstatky účetních knih. Písmo se tedy zrodilo proto, aby bylo možné vést zemědělské účty, záznamy o počtech pytlů s obilím, domácích zvířatech apod.

Na těchto tabulkách jsou tzv. piktogramy, jednoduché obrázky předmětů nebo živočichů. Např. vůl byl na hliněné tabulce zobrazen pomocí kresby stylizované volské hlavy. Z piktogramů se časem vyvinulo klínové písmo, obrazce mající tvar klínů a čar.

Účetní zpočátku ryli nápisy do hliněných tabulek rákosovými nebo dřevěnými písátky, která se ale nedochovala.

První pera z ptačích brků se začala používat až v prvním tisíciletí našeho letopočtu a je zajímavé, že se používala téměř do konce 19. století, kdy je vytlačil vynález kovového pera. Samotné psaní se během té doby samozřejmě zdokonalovalo, a stejně tak i „výroba“ husích, labutích, pavích nebo havraních per.

Písmo je právem považováno za největší a nejdůležitější vynález v dějinách lidstva. Psané slovo dokázalo svrhnout vlády a změnit běh historie. Písmo dává nesmrtelnost myšlenkám, láskám, vášním i faktům.

Snad jen vynález kola se svým významem pro lidskou historii přibližuje vynálezu písma.

Význam písma a psaného textu pro vývoj lidské civilizace dnes nikdo nepochybnuje, ale většina z nás si ho ani neuvědomuje. Gutenbergův vynález knihtisku z poloviny 15. století umožnil masové rozšíření psaných textů. Braillovo písmo zprostředkovalo psané projevy i pro nevidomé. Nejnovější generaci komunikačních prostředků představují e-mail a elektronické knihy.

Kniha je základem poznání, učitelem věků, vládcem království ducha (Seneca)

K dobré knize je třeba dobrých čtenářů (Hugo)

Neboj se

Jedna rodina žila šťastně a spokojeně v domku na kraji města. Ale jednou v noci vypukl v kuchyni požár.

Když se plameny začaly šířit po celém domku, rodiče s dětmi utekli ven. Venku zjistili, že schází ten nejmenší – pětiletý chlapec. Při útěku se lekl plamenů a štiplavého kouře, obrátil se a dal se po schodech nahoru.

Co teď? Rodiče se po sobě zoufale podívali. Dvě sestřičky se rozplakaly. Do hořícího pekla se už nedalo vrátit... A hasiči pořád nikde.

Tu se otevřelo okénko na půdě a ozval se zoufalý křik: „Tati! Tati!“

Otec přiběhl k domu a zakřičel: „Skoč!“

Chlapec pod sebou viděl jen oheň, ale slyšel hlas, a tak odpověděl: „Tati, já tě nevidím...“

Chlapec skočil a už byl živý a zdravý v náručí otce, který ho chytil v letu.

Boha nevidíš. Ale on vidí tebe. Skoč!

Odjezd na frontu

Během první světové války povolávali na frontu i velmi mladé chlapce, bylo jim sotva osmnáct let. Jak těžké bylo jejich loučení s rodinami.

Na nádraží jednoho velkého města se rodiče a přátelé tísnilí kolem skupiny odjíždějících vojáků. Všichni se objímali a plakali – uvědomovali si, že to může být naposled.

Jeden muž svíral ruku svého syna a marně se pokoušel se s ním rozloučit. Oči měl plné slz. Ruce se mu trásly a nedokázal říct ani slovo. Byl to jeho jediný syn, miloval ho nade všechno na světě. Ale co mu měl říct? Co by mu ho mohlo přivést zpátky domů?

Vlak zapískal. Vojáci museli nastoupit. Muž chtěl něco svému synovi připomenout. Přitiskl ho k sobě a zašeptal: „Honzíku, Honzíku! Nenech se zabít!“

Vojáci už nasedli do vlaku, který se chystal k odjezdu. Dav tleskal a mával na pozdrav.

Muž nespouštěl bolestný pohled ze svého syna, který mu mával z okénka. Ještě mu chtěl něco říct. Vlak se dal do pohybu. Otec začal mávat. Pak odstrčil lidi, aby se dostal k vlaku blíž, a zavolal: „Honzíku, chlapče, drž se blízko generála!“

Tam, kde jsou generálové, nelétají nepřátelské kulty. Otec to věděl. I my bychom se měli vždycky držet blízko našeho Nejvyššího.

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic.“

Březen měsíc knihy

Knihy dnes patří mezi věci, se kterými se denně setkáváme, každý máme nějakou knihu doma, a když „něco“ potřebujeme vědět nebo si „něco“ hezkého přečíst, víme, ve které knize „to něco“ máme hledat. Knihy jsou obvyklou součástí našeho života stejně jako skutečnost, že umíme číst. Slouží nejen ke vzdělávání, ale také pro pobavení a uvolnění se. Četbou lidé relaxují. Přinášíme si tak zážitky z exotických míst, kde jsme nikdy nebyli; lidi, které jinak nikdy nepotkáme a zejména události, kterých bychom se nemohli nijak zúčastnit. Kniha na nás dýchá svou vlastní atmosférou a naladěním. Má svůj vlastní „život“, který běží po jednotlivých stránkách a představuje nám lidi, kteří hrají nějakou roli v jejím životě. Z tohoto důvodu si tedy nedokážu představit, že by např. internet byl schopen plnohodnotně nahradit knihy, přestože se dnes mluví o tom, že knihy jsou pomalu nahrazovány sdělovacími prostředky či virtuální realitou a filmem. Ani filmy nejsou ve své délce schopny pokrýt všechny události, které patří do děje příběhu a jsou v knize zaznamenány. Přesto se velmi často stává, že akční „trhák“ sice všichni viděli, ale nikdo nečetl. Lidí, které potkáme s knihou v ruce pomalu ubývá, zato přibývá lidí hodiny sedících na internetu a před televizí. Nelze se divit, protože „tlustá, hustě popsaná bichle“ spoustě lidí nahání hrůzu.

Kniha nám však může sdělit více, než „pouhý“ vlastní příběh. Sděluje nám postoj autora i jeho pohled na svět. Když vychází kniha, je naprostým odrazem své doby, kulturního, sociálního či politického života, názorů či jazyka. Kniha je jakýsi „výkřik“ doby, ve které vychází a zobrazuje lidský „moderní“ pohled na život. Můžeme sáhnout po knize a čtením se vžít do doby, kdy vycházela.

Kniha je také nekonečným zdrojem fantazie, kdy vůbec nezáleží autorovi a jeho reálných zážitcích ani na době, kdy vycházela. Je to boj dobra proti zlu v pohádkách, který je většinou umělecky zašifrovaný i do napínavých a dobrodružných či romantických knih pro dospělé. Každý známe Tarzana, Vinetou a Old Chatterhanda, pohádku o Popelce či jiné. Věřím, že všichni někdy rádi sáhneme po dobré knize, která nás příjemně naladí, ať už ji čteme pro pobavení nebo nám přináší ponaučení. Doufám, že takových příjemných chvil s knihou v ruce zažijeme co nejvíce.

Naše knihovna

Zeptala jsem se dětí z MŠ, co si představují, když se řekne „Knihovna“. Nejčastější odpověď byla: „Je tam plno knih a je tam ticho“. A většina z nich v knihovně nikdy nebyla. A tak mě napadlo, že možná i dospívající a dospělí nechodí do knihovny, protože tam nikdy nebyli. A tak bych Vám chtěla naši knihovnu trochu představit.

Je pravda, že se zde nachází hlavně knihy, ale nejsou to jen knihy pro náruživé čtenáře, kteří čtou téměř všechno. Knihy jsou rozděleny podle věku čtenářů a podle různých žánrů. A tak zde najdete knihy od starých klasiků i knihy od současných spisovatelů. Ale také knihy naučné nebo zábavné. Také máte možnost si zde vypůjčit 12 různých časopisů. Nebo můžete jenom přijít a časopis nebo knihu si prohlédnout zde.

Rodiče nebo prarodiče můžou při vycházce vzít své děti do našeho dětského koutku, pohrát si třeba s maňáskovým divadélkem a při tom jim ukázat nějakou pěknou knížku. Oddělení dětských knih obsahuje spoustu krásných knih ať už na čtení nebo na prohlížení. Děti zde najdou postavy, které znají z večerníčků a možná Vás překvapí co všechno je zajímavá a co si pamatují. Nebo k návštěvě využijte pozvánku na následující straně. Těšíme se na Vás.

Příště si řekneme něco o knihách pro mládež.

Zveme Vás ve čtvrtek

18.3. 2010

v 17 hod. do knihovny

v Hr. Lhotě

kde se uskuteční:

„ POSEZENÍ S ANDERSENEM“

Čekává Vás:

- Zpívání
- Povídání
- Pohádka